

***Η απάθεια
στη νόσο
του
Πάρκινσον***

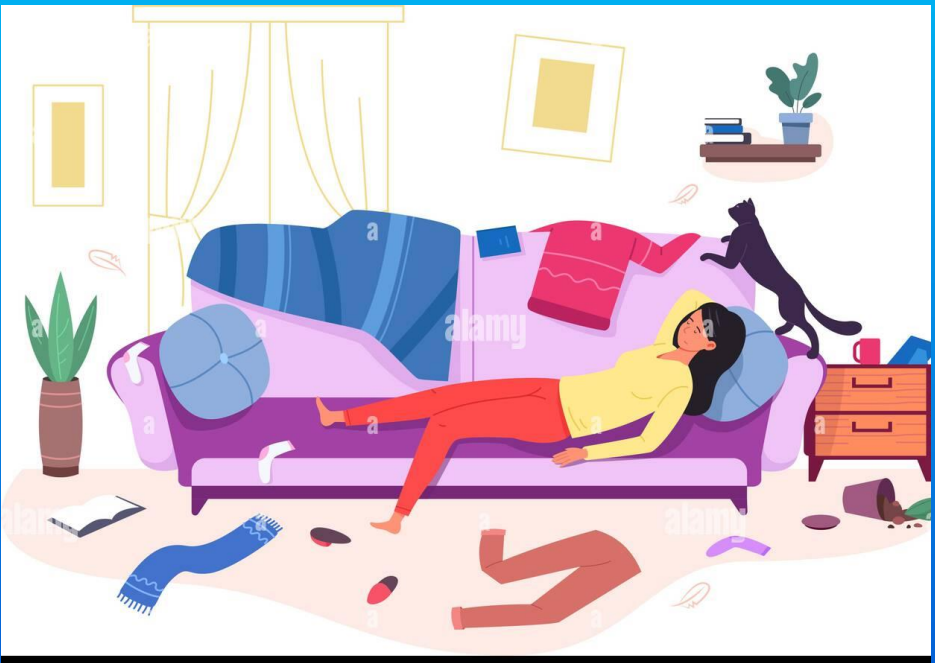
**Δρ Ζ.Κατσαρού
10/4/2023**

ΑΠΑΘΕΙΑ

ΠΑΡΟΡΜΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η απάθεια είναι ένα αρνητικό σύμπτωμα που παρατηρείται σε αρκετές νευρολογικές και ψυχιατρικές παθήσεις ,όπως π.χ. η νόσος Alzheimer, οι βλάβες του μετωπιαίου λοβού, η νόσος του Πάρκινσον, το αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο κ.α.

**Απάθεια είναι η έλλειψη
κινητοποίησης ή τάσης προς
ενέργεια.**

***Η μειωμένη κινητοποίηση
δεν οφείλεται σε έκπτωση του
επιπέδου συνείδησης, σε
άνοια ή σε συναισθηματική
φόρτιση.***

Το Σύνδρομο της Απάθειας επεκτείνεται σε **3** τομείς:

1. Συμπεριφορικός τομέας :

- Διακοπή προσπάθειας, διακοπή παραγωγικότητας.

- Ελλειψη πρωτοβουλίας και εξάρτηση από τρίτους για την οργάνωση δραστηριοτήτων.

Το Σύνδρομο της Απάθειας επεκτείνεται σε τρεις τομείς:

2.Γνωστικός (νοητικός τομέας) :

- Απώλεια ενδιαφέροντος για νέες εμπειρίες
- Απώλεια ενδιαφέροντος για τα προβλήματα των άλλων.

Το Σύνδρομο της Απάθειας επεκτείνεται σε τρεις τομείς:

3. Συναισθηματικός τομέας :

- Αμβλυνση/επιπέδωση συναισθήματος
- Απουσία αντίδρασης σε θετικά ή αρνητικά γεγονότα.

Πόσο συχνή είναι η απάθεια στη νόσο του Πάρκινσον;

Δεν είναι απόλυτα εξακριβωμένη η συχνότητα: Περίπου 35-40%

Η απάθεια στην νόσο του Πάρκινσον είναι ένα συχνό σύμπτωμα, το οποίο επιδεινώνει την κινητική αναπηρία των ασθενών και για το οποίο δεν διαμαρτύρονται οι πάσχοντες, ούτε το αναφέρουν αυτόματα !!

ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΠΑΘΕΙΑΣ

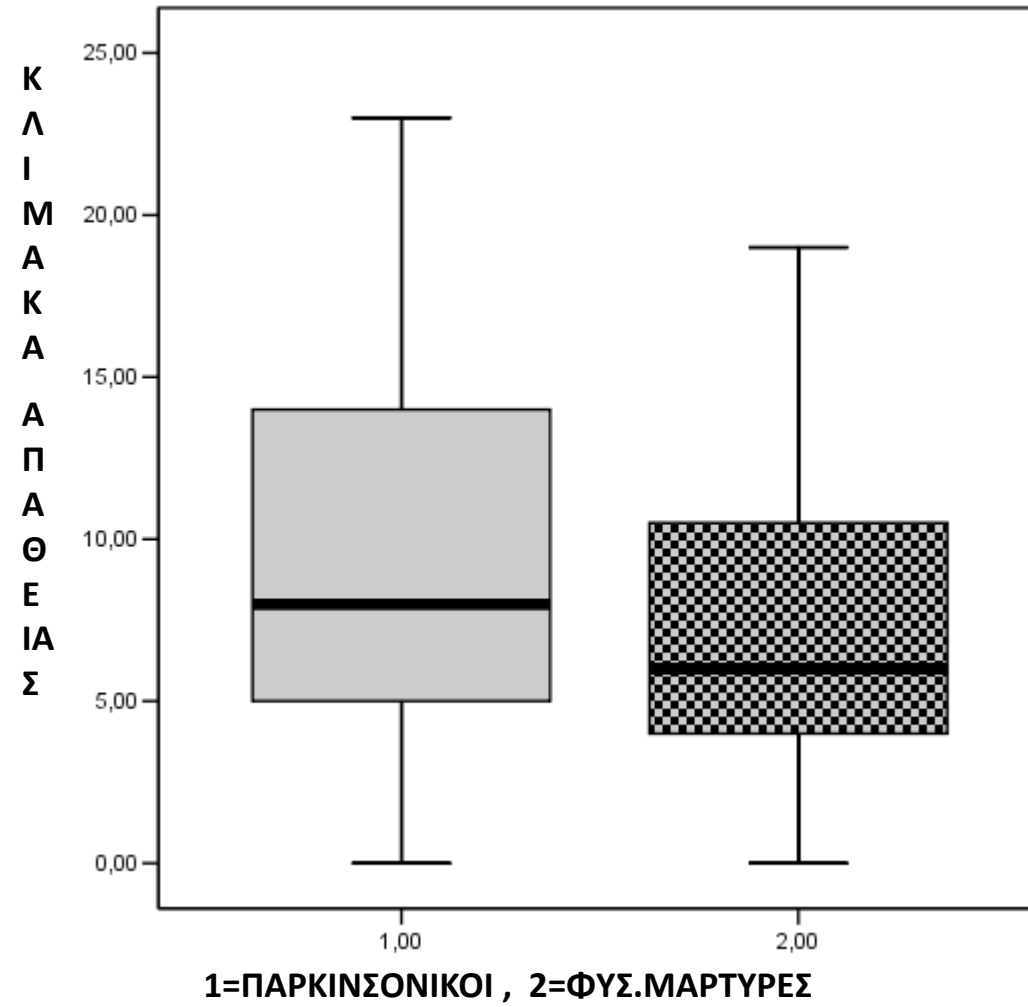
	ΟΧΙ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΠΟΛΥ
1.Σας ενδιαφέρει να μάθετε καινούργια πράγματα;				
2.Υπάρχει κάτι που σας ενδιαφέρει;				
3.Σας ανησυχεί η κατάσταση σας;				

	ΟΧΙ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΠΟΛΥ
4.Χρειάζεται να καταβάλλετε μεγάλη προσπάθεια για να κάνετε κάτι;				
5.Ψάχνετε συνεχώς να κάνετε κάτι;				
6.Εχετε σχέδια και στόχους για το μέλλον;				

	ΟΧΙ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΠΟΛΥ
7.Έχετε μία εσωτερική ορμή/ώθηση για να κάνετε πράγματα;				
8.Έχετε ενεργητικότητα για τις καθημερινές σας δραστηριότητες				
9.Πρέπει κάποιος να σας λέει τι να κάνετε κάθε μέρα;				

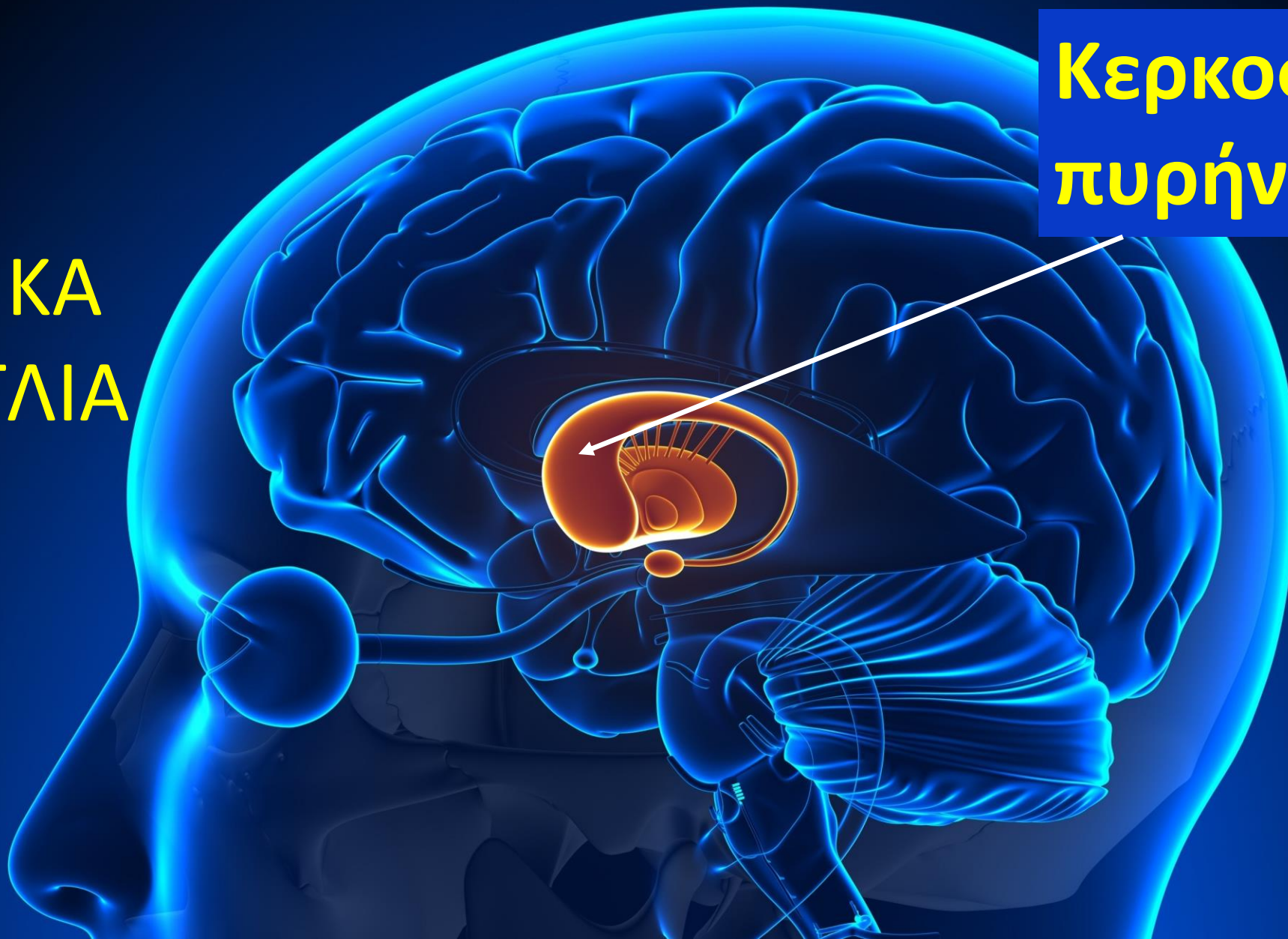
	OXI	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΠΟΛΥ
10.Είστε αδιάφορος/η για ότι συμβαίνει;				
11.Μήπως πολλά πράγματα δεν σας ενδιαφέρουν;				
12.Χρειάζεστε σπρώξιμο για να αρχίσετε να κάνετε κάτι				

	ΟΧΙ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΠΟΛΥ
13.Μήπως αισθάνεστε ούτε χαρούμενος /η, ούτε λυπημένος/η ,αλλά κάπως ενδιάμεσα;				
14.Θα θεωρούσατε τον εαυτό σας απαθή;				

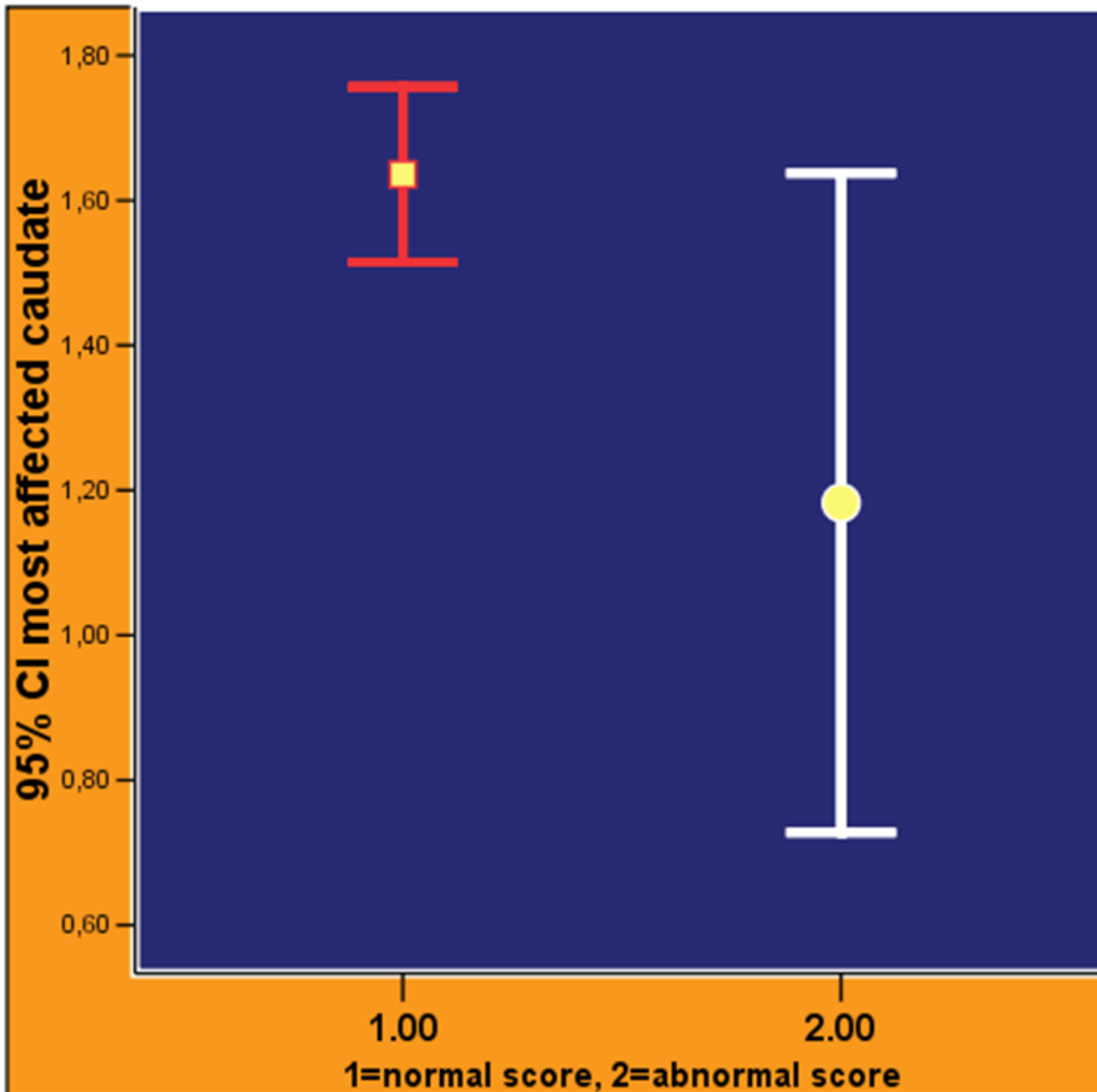

ΤΑ
ΒΑΣΙΚΑ
ΓΑΓΓΛΙΑ

Κερκοφόρος
πυρήνας

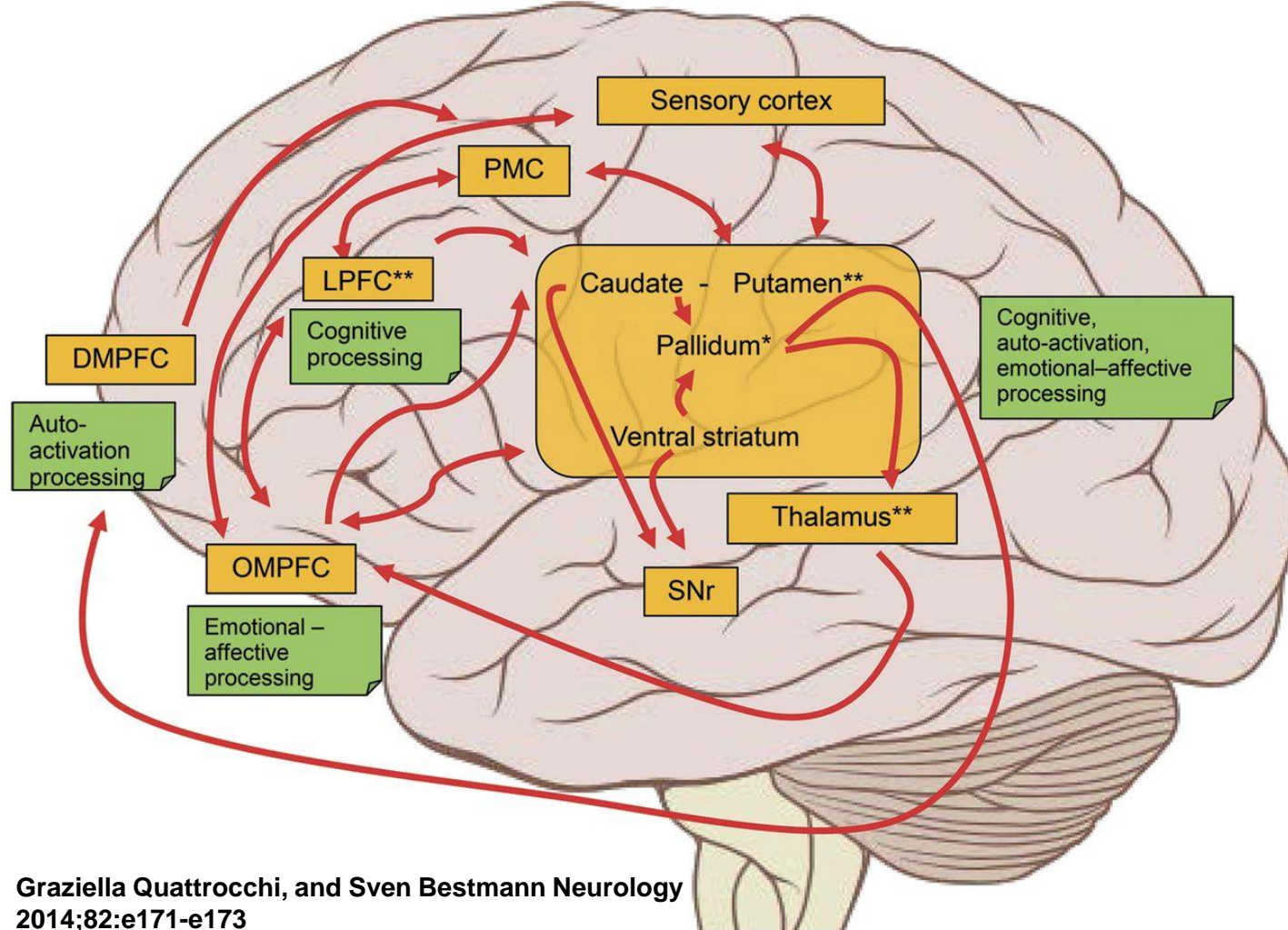

Ευρήματα δικής
μας μελέτης: Η
απάθεια σχετίζεται
με μειωμένη
ντοπαμίνη στον
κερκοφόρο πυρήνα

Figure Main prefrontal–basal ganglia circuits and relative apathy dimensions Main prefrontal–basal ganglia circuits and relative apathy dimensions (as proposed by Levy and Dubois¹).

*Lesions associated with poor reward sensitivity. **Lesions associated with poor reward sensitivity and apathy in the study by RoCHAT et al.⁵ For simplicity, only the key neural substrates and circuits implied in apathy are shown

Graziella Quattrocchi, and Sven Bestmann Neurology
2014;82:e171-e173

ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΑΙ Η ΑΠΑΘΕΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΟ ΤΟΥ ΠΑΡΚΙΝΣΟΝ;(α)

1. Διάγνωση

2. Έρευνα για άλλες καταστάσεις που μπορεί να επηρεάσουν το βαθμό της απάθειας π.χ. κατάθλιψη, υποθυρεοειδισμός, διαταραχή νοητικών λειτουργιών, μη καλή ρύθμιση της αντιπαρκινσονικής αγωγής;

ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΑΙ Η ΑΠΑΘΕΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΟ ΤΟΥ ΠΑΡΚΙΝΣΟΝ;(β)

3.Ειδικά φάρμακα;

ΔΕΝ υπάρχει επίσημη ένδειξη ότι κάποιο φάρμακο βοηθάει σημαντικά στην απάθεια στη νόσο του Πάρκινσον

ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΑΙ Η ΑΠΑΘΕΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΟ ΤΟΥ ΠΑΡΚΙΝΣΟΝ;(γ)

3.Ειδικά φάρμακα;

-Το φάρμακο μεθυλφαινιδάτη θεωρείται ότι είναι χρήσιμο στην απάθεια,αλλά έχει σοβαρές παρενέργειες

-Οι ντοπαμινεργικοί αγωνιστές και ιδιαίτερα η πιριβεδίλη μπορεί να δώσουν κάποιο όφελος

ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΑΙ Η ΑΠΑΘΕΙΑ ΣΤΗ ΝΟΣΟ ΤΟΥ ΠΑΡΚΙΝΣΟΝ;(δ)

4. Συμπεριφορική παρέμβαση για κινητοποίηση

- Από το φροντιστή, την οικογένεια, τους φίλους
- Από τον ψυχίατρο

Τι μπορεί να κάνει ο φροντιστής/η οικογένεια του ασθενούς σε πρακτικό επίπεδο;(α)

Πρωταρχική είναι η Κατανόηση του προβλήματος

-Η απάθεια δεν είναι «τεμπελιά»

-Η απάθεια είναι ένα μη κινητικό σύμπτωμα της νόσου του Πάρκινσον. Δεν ευθύνεται ο ασθενής για την απάθεια

Τι μπορεί να κάνει ο φροντιστής/η οικογένεια του ασθενούς σε πρακτικό επίπεδο;(β)

-Δημιουργήστε ένα καθημερινό πρόγραμμα δραστηριοτήτων, με καθορισμένες ώρες για να ολοκληρώθουν αυτές.

-Οι δραστηριότητες πρέπει να προγραμματίζονται για το χρονικό διάστημα, που δρουν καλύτερα τα φάρμακα

Τι μπορεί να κάνει ο φροντιστής/η οικογένεια του ασθενούς σε πρακτικό επίπεδο;(γ)

. Προτείνετε στον ασθενή δραστηριότητες που του/της αρέσουν.

Βάλτε «χαμηλά τον πήχυ»

*Τι μπορεί να κάνει ο φροντιστής/η οικογένεια
του ασθενούς σε πρακτικό επίπεδο;(δ)*

**Κρατείστε ημερολόγιο δραστηριοτήτων και
διαγράψτε αυτές που ολοκληρώνονται**

**Αν οι στόχοι επιτευχθούν
επιβραβεύστε τον ασθενή με μια
ευχάριστη δραστηριότητα**

Τι μπορεί να κάνει ο φροντιστής/η οικογένεια του ασθενούς σε πρακτικό επίπεδο;(ε)

-Ωθείστε τον ασθενή να βγεί από το σπίτι και να συμμετέχει σε κοινωνικές εκδηλώσεις.

-Ενημερώστε φίλους και συγγενείς για το πρόβλημα της απάθειας και ζητείστε τη βοήθεια τους

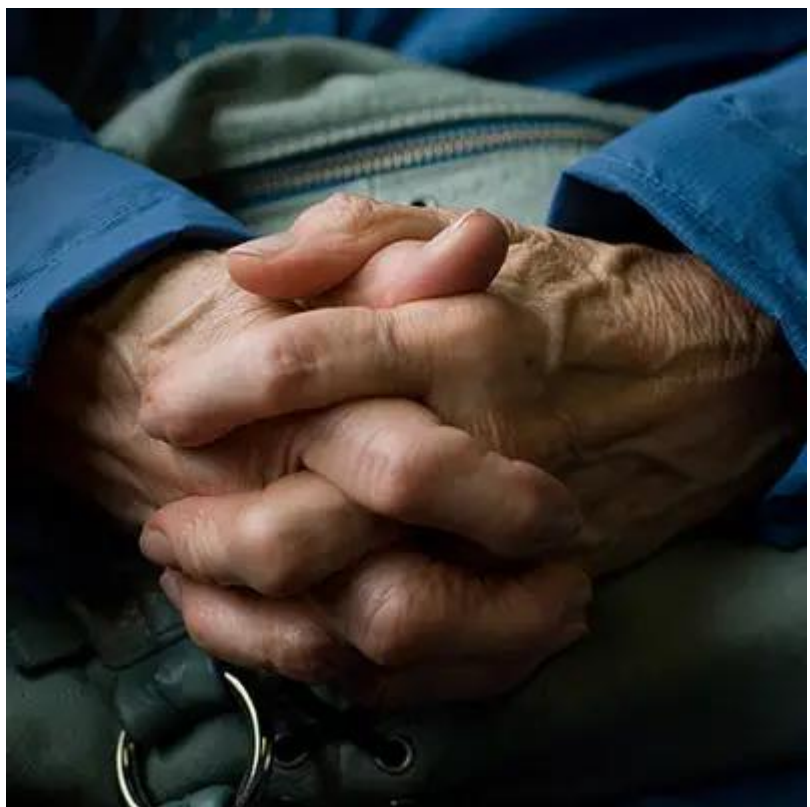
Τι μπορεί να κάνει ο φροντιστής/η οικογένεια του ασθενούς σε πρακτικό επίπεδο;(στ)

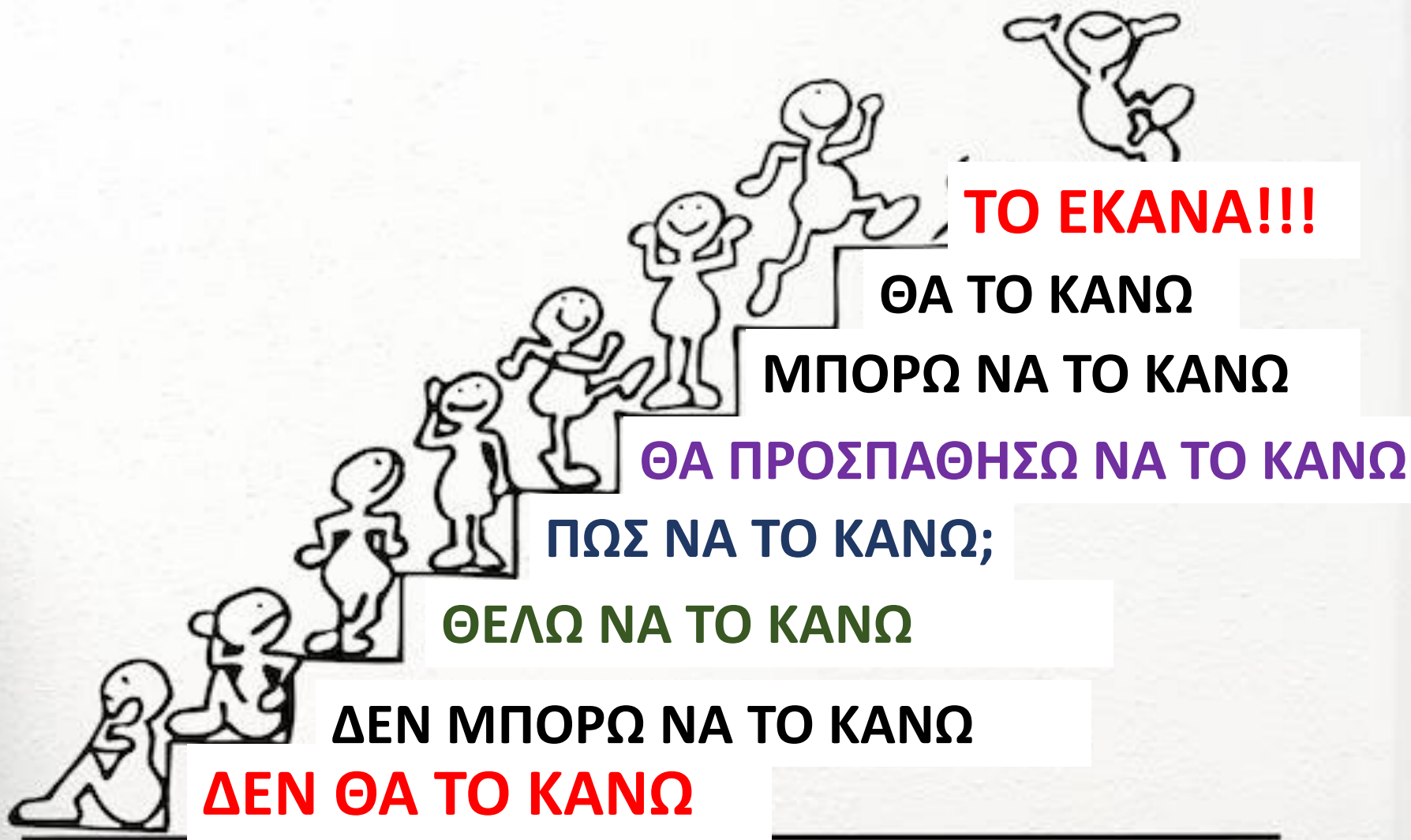

Φυσική Δραστηριότητα
**Γυμναστική/ Βάδισμα/
Χορός**

ΣΕ ΠΟΙΟ ΣΚΑΛΙ ΒΡΙΣΚΕΣΑΙ ΣΗΜΕΡΑ;